

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземної філології
Кафедра романо-германської філології
Кафедра практики англійської мови
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра іноземних мов

ФІЛОЛОГІЧНІ ВИТОКИ

Матеріали
IV Всеукраїнської заочної студентської науково-практичної конференції
«Актуальні проблеми сучасної іноземної філології»
17 квітня 2016

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземної філології
Кафедра романо-германської філології
Кафедра практики англійської мови
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра іноземних мов

ФІЛОЛОГІЧНІ ВИТОКИ

Матеріали

IV Всеукраїнської заочної студентської науково-практичної конференції
«Актуальні проблеми сучасної іноземної філології»

Рівне – 2016

ББК 80
Ф 54
УДК 80

Філологічні витoki: Матеріали IV Всеукраїнської заочної студентської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної іноземної філології» (17 квітня 2016 р.). – Рівне: РДГУ, 2016. – 244 с.

Редакційна колегія:

Михальчук Н.О., доктор психологічних наук, завідувач кафедри практики англійської мови, РДГУ;

Мартинюк А.П., кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземних мов, ЛНТУ;

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології, РДГУ.

Рецензент:

Воробйова Л.М., кандидат філологічних наук, професор кафедри теорії літератури та славістики РДГУ.

Упорядник випуску:

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології, РДГУ.

**МЕТОНІМІЧНІ МОДЕЛІ НОМІНАЦІЇ ПРЕДМЕТІВ МАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
(НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ)**

Дослідження лексичних одиниць в різних мовах в аспекті теорії номінації та лексичної семантики є одним з головних завдань сучасного мовознавства. Аналіз мотиваційних моделей номінативних одиниць дозволяє виявити спільні та національно-специфічні риси різних мов, дослідити зв'язок мови та культури різних народів.

Вивченню мотиваційних моделей та номінації присвячено роботи багатьох провідних вітчизняних та закордонних вчених (Ю.Д.Апресян, Н.Д.Арутюнова, М.Блек, В.Г.Гак, М.П.Кочерган, О.О.Тараненко, В.М.Телія, Т.Р.Кияк, О.О.Селіванова, Ю.С.Степанов, та ін.). Семантичні зв'язки слів відображають актуальні для людини відношення між предметами та явищами дійсності і, тим самим, передають особливості національного світосприйняття. Проблему мовного значення та різноаспектного вивчення одиниць лексико-семантичного рівня чимало дослідників розглядають як найважливішу серед лінгвістичних проблем [3, 15].

Метою цієї розвідки є аналіз метонімічних моделей номінації предметів матеріальної культури в різних мовах.

Номінацією є утворення мовних одиниць, які характеризуються номінативною функцією, тобто використовуються для виокремлення та називання фрагментів реального світу. На процес номінації впливають певні фактори: досвід людини, лінгвістична техніка, психологія людини (окремого індивіда), роль суспільства, вплив зовнішніх факторів, мовна система, взаємовідношення мови, мислення та реальної дійсності.

Процес первинної номінації, тобто утворення абсолютно нових найменувань для називання об'єктів, є рідким явищем у сучасних мовах. Основою для позначення нових реалій є вторинна номінація, результати якої сприймаються як похідні за морфологічною будовою чи значенням. Основою усіх видів вторинної номінації є асоціативний характер людського мислення, при якому рух іде від об'єктивної реальності в царину мови; семантична інтерпретація. Асоціація може спиратись на конкретно-буттєве уявлення (власне асоціація) та конкретно-чуттєве (асоціативно-образна) [2, 136]. Прикладами конкретно-буттєвої асоціації є метонімічні моделі «матеріал – виріб з такого матеріалу». Асоціативно-образні моделі реалізовані в метафоричних номінаціях.

Основними механізмами семантичної деривації є метафора та метонімія. Метонімія на сучасному етапі визначається як одна з базових властивостей людської свідомості, вивчення якої дозволяє виявити ще не досліджені фрагменти виникнення, розвитку та функціонування номінативних одиниць мови [6, 254]. Розуміння феномену метонімії як механізму, при якому назва однієї реалії (джерело) використовується для позначення іншої (мішень), з якою вона пов'язана асоціативно чи за суміжністю, зберігається практично незмінним з античних часів. Н.Д.Арутюнова говорить про просторові, поняттєві, синтагматичні та логічні відношення між різними категоріями, що стають базою для метонімічних процесів, які слугують номінативним цілям і сприяють розвитку лексичних засобів мови [4, 300]. Такий підхід до розгляду метонімії відомий як *substitution theory* (метонімія як заміщення). Вираз-джерело при цьому досягає тієї ж референційної мети, що і пряме позначення предмета чи явища [6, 237]. Метонімія вважається семантичною універсалією, яка притаманна усім мовам.

Будь-який предмет посуду, як і будь-який інший артефакт, є зробленим із певного матеріалу, назва якого стає джерелом метонімічної експансії. Обрати матеріал ознакою найменування означає не просто сказати, що предмет зроблений, скажімо, з міді. Це говорить також про те, що матеріал виробу є важливим у процесі комунікації. Модель «матеріал – посуд з нього» є продуктивною при творенні назв посуду.

В англійській мові назва матеріалу, з якого виготовлений об'єкт, експлікується у таких номінаціях: *yetlin* «невеликий горщик» (діал. *yetlin* «чавун») [7, т. 6, 579]; *lead* «свинцева каструля» [7, т. 3, 549]; *iron* «сковорода» [7, т. 3, 331]; *tin* «будь-який предмет посуду, що зроблений з олова» [7, т. 6, 153]; *biscuit* «фарфоровий посуд» (від *biscuit* «неглазурований фарфор») [5]; *glass* «склянка» [5]. У наведених номінаціях мотиваційною ознакою є назва металу (залізо, свинець, олово, чавун), з якого вироблено предмет посуду чи іншого матеріалу (скла, порцеляни).

Для німецької мови також характерне найменування предметів посуду, що пов'язано з матеріалом: *Porzellantasse* «порцелянова чашка» [5]; *Glas* «склянка» [5]; *Kupfer* «мідний посуд» [5]; *Kristallglas* «кришталевий келих» [5].

В українській мові за назвою матеріалу номінуються *чавун* [5]; *бляха* «бляшаний лист для випічки» [5]; *срібло*, *фарфор* «вироби з цього матеріалу» [5].

Для підтвердження регулярності моделі «матеріал – посуд з цього матеріалу» в різних мовах наведемо також російські номінації *стекло*, *фарфор*, *фаянс*, *хрусталь*, *емаль*, *серебро*, що є прикладами перенесення значення «матеріал – виріб» [1, 202].

Однією з якісних характеристик будь-якого артефакту є його розмір. Тому, розглядаючи номінації посуду, що є позначеннями конкретних матеріальних об'єктів певного розміру, ми вважаємо доцільним виділити в метонімічну мотиваційну модель «розмір – посуд такого розміру». Ю.Д.Апресян називає такі значення параметричними (тобто такими, що характеризуються високим ступенем властивості за даним параметром), відносячи до них просторові характеристики об'єкта [1, 203].

До цієї моделі ми відносимо номінації, які мотивовані загальними характеристиками об'єкта: величина, довжина, висота і т.п. Розмір в розумінні кількості, яку вміщує предмет, ми вважаємо доцільним виділити в окрему модель, яка буде розглянута нижче.

В англійській мові в основу категоризації та найменування більшості подібних об'єктів покладено їх опозицію як предметів маленького – великого розміру. Номінації *wee* "невелика чашка, склянка" (діал. «невелика кількість») [7, т. 6, 419]; *kit* «маленька миска» (від діал. *kit* «щось невелике») [7, т. 3, 457]; *miniature* «дуже маленька пляшка віскі чи іншого напою» [5]; *trinket* «невелике вмістище для пиття» (від діал. *trinket* «дрібничка») [7, т. 6, 238] протиставляються таким номінаціям, як *magnum* «винна пляшка, що вміщує еквівалент двох стандартних пляшок» [5].

Проміжну позицію між «великими» та «маленькими» займають номінації, що базуються на ознаці середнього розміру: *middie* «склянка чи пляшка, що вміщує 285 мл пива» [5]; *half-bottle* «пляшка в половину стандартного розміру» [5]. Окрім опозиції «великий – маленький», основою для найменування може стати довжина, висота об'єкта. Довжина предмета в англійській мові експлікується в назві *yard* «вмістище в формі рогу довжиною в ярд» [5]. Висота актуалізується в складеній номінації *tall glass* «висока коктейльна склянка» [5], що протиставляється в даному випадку склянці звичайного розміру.

В українській мові довжина предмета актуалізується в словотвірних дериватах *довжанка* «високий глечик для молока» [5]. Величина об'єкта як ознака номінації експлікується також у назві *махітка* «малий горщик» [5].

Метонімічна модель "форма – посуд такої форми" має за основу номінації форму предмету. Параметр форми є одним із слотів фрейму фізичного об'єкта, компонент форми є складовою частиною тлумачення лексичної одиниці. Прикладами такої моделі в українській мові є номінації *плоска* «пласка пляшка» [5]; *плоскун* «глиняний горщик заввишки 3 1/2 - 5 вершків» [5]; *круглянча* «маленький круглий горщик» [5].

В німецькій мові прикладом номінації за формулю є найменування *Tulpe* із значенням «невеликий келих у формі тюльпана», що є похідним від назви квітки, на яку за формою схожий предмет посуду [5].

Ще однією атрибутивною характеристикою об'єкта є його колір, який, на нашу думку, стає ознакою номінації у метонімічній моделі «колір – посуд такого кольору». В англійській мові колірна характеристика актуалізується в найменуваннях *brown* «великий глиняний глечик»

[7, т. 1, с. 417]; *blue* «глечик» [7, т. 1, с. 311]. Українськими колірними номінаціями виступають назви горщиків *чорницько* [5]; *сивуляк* [5].

Метонімічна модель «місце – посуд, який вживається (зроблений) в цьому місці» в англійській мові представлена номінаціями *jedburgh* [7, т. 3, 355], *winchester* [5], *demijohn* [7, т. 6, 559]. Найменування *winchester* та *demijohn* є назвами пляшок, ознакою номінації в яких виступають назви міст, де вони вироблялись (відповідно англійське Winchester та перське місто Damaghan, яке славилось своїми скляними виробами). Номінація *jedburgh* пов'язана з особливим видом судових засідань (*jedburgh trial*). Глечик, який використовувався під час такого судового розгляду як одиниця вимірювання, отримав свою назву від місця використання.

В німецькій мові модель, що пов'язана з місцем виготовлення реалізується в номінації *Meißen*, яка є назвою міста, що є центром виготовлення знаменитого посуду, і метонімічно використовується для позначення самого посуду [5].

Серед проаналізованих наявні номінації, що пов'язані з кількістю речовини в умістищі. В основі такої моделі номінації лежить метонімічне перенесення «кількість речовини – посуд, що вміщує таку кількість». Зазначимо також існування зворотної моделі, коли, в принципі, будь-яка назва вмістища може набувати значення «кількість речовини в такому вмістищі» (пор. *відро води*) [1, 189-192].

В англійській мові кількість речовини, яку вміщує предмет посуду, актуалізується як ознака номінації у назвах *toll* «посудина, якою вимірюють кількість зерна, що бере мірошник» (від *toll* «мито, кількість зерна, що бере мірошник за помол») [7, т. 6, 180]; *gill* «чаша, що вміщує половину пінти» (від *gill* «чверть пінти») [7, т. 6S, 116]. В афіксальному дериваті *taster* «невелика чашка» [7, т. 6, 37] вербалізовано таку оказіональну міру об'єму як ковток (*taste* «ковток» + предметний суфікс *-er*).

Зазначена модель є продуктивною і в українській мові, стає основою як для суто семантичних дериватів, так і для номінацій, що утворені суфіксальним способом словотворення. Кількість в якості ознаки номінації вербалізується в найменуваннях предметів посуду, переважно пляшок: *шкалик* (від «стара міра об'єму вина, горілки, що дорівнює 1/200 відра») [5]; *літровка* (від «посудина (звичайно пляшка) ємністю в один літр») [5]; *око* (від «міра об'єму хмільних напоїв, що приблизно дорівнює 1-1,5 л.») [5]; *півлітра* [5]; *чвертка* «пляшка місткістю 0,25 літра (звичайно наповнена горілкою, вином)» [5]; *четвертина* (від «старовинна міра рідин, що дорівнює четвертій частині відра (3,1 л)») [5]; *сотка* (від «міра горілки, що дорівнює сотій частині відра») [5]; *штоф* (від «старовинна міра рідини (вина, горілки), яка дорівнювала 1/8 або 1/10 відра») [5].

Для німецької мови зв'язок між предметом посуду та обсягом речовини, що він містить, також є характерним: *Flasche* – має значення і власне «пляшка», і «стара міра рідини (0,6 літра)» [5]; *Seidel* – із значеннями «пивна склянка» та «міра при розливі пива (0,35 літра)» [5]; *Faß* – із значеннями «діжка» та «міра, що дорівнює діжці» [5].

Основою наступного типу номінацій є метонімічна модель «частина – ціле». Частина категорії чи її член може замінювати всю категорію, людина взаємодіє з об'єктами реального світу, структуруючи їх за опозицією «частина – ціле».

В англійській мові зазначена модель реалізується в найменуваннях, що пов'язані з предметами посуду, які мають ручку: *lug* «глечик з ручкою» (від діал. *lug* «вуха») [7, т. 3, 687]; *handle* «блюдо, миска з ручкою» [7, т. 3, 48]. Довга шийка (як частина пляшки) актуалізується у назвах *longneck* [5], *craigie* «пивна пляшка з довгою шийкою» [7, т. 1, 767].

Аналітичні номінації *footed tumbler* [5], *faceted glass* [5] також є метонімічними по суті, зазначаючи частину предмета, що є загалом непритаманною таким об'єктам. Так, *footed tumbler* «бокал з ніжкою» протиставляється назві *tumbler*, що за усіма словниковими визначеннями є «бокалом без ніжки». Найменування *faceted glass* «склянка з гранями» протиставлене звичайній прямій склянці.

В українській мові модель «частина – ціле» актуалізується в номінаціях *гранчак* «склянка із боковими гранями» (пор. англ. *faceted glass*) [5]; *носатка* «посудина з довгим носиком, що формою нагадує чайник» [5]; *щербан* «горщик із дефектом» [5]; *щербинча*

«горщик із пощербленими краями» [5]; *крапельниця* «пляшечка з пристосуванням у шийці для відраховування крапель» [5].

В англійській мові модель «вміст – посуд, що вміщує» представлена власне метонімією, афіксальними дериватами та композитами. До семантичних дериватів належать номінації *pilsner* «високий келих для пива» (від *pilsner* «сорт пива») [5]; *pie* «посудина для випічки пирога» (від *pie* «пиріг») [7, т. 6S, 157]; *yill* «чаша для пиття елю» (від діал. *yill* «ель») [7, т. 6S, 47]. До цієї ж моделі можемо віднести запозичення *churn* «умістище для молока» [5] та *ewer* «великий глечик з широким горлом» [5], внутрішня форма яких (нім. діал. *Kern* «вершки») та франц. *ewer* від лат. *aqua* «вода») для носіїв англійської мови під час утворення зберігалася прозорою. Афіксальний дериват *cream* «глечик для вершків» також мотивований назвою речовини (*cream* «вершки») і утворений за допомогою предметного суфіксу *-er* [5].

Модель «вміст – посуд» також реалізується в композитах *teacup* «чайна чашка» [5], *wineglass* «бокал для вина» [5], Поряд із вже оформленими однослівними номінаціями зазначимо існування численних аналітичних назв, які мають тенденцію до стягування: *coffee cup*, *salad dish*, *sugar bowl*, *pepper shaker* та інші (пор. *tea cup* – *teacup*, *wine glass* – *wineglass*).

Той самий механізм номінації спостерігаємо і в німецькій мові: *Salzfaß*, *Salzdose*, *Salzstreuer* – пов'язані із вмістом солі [5]; *Pfefferstreuer* – перечниця [5]; *Milchkännchen*, *Milchkanne*, *Milchtopf* – пов'язані із вмістом молока [5]; *Soßenschüssel*, *Sauciere* – соусники [5]; *Zuckerdose*, *Zuckerbüchse* – цукорниці [5]; *Kaffeekanne*, *Kaffeetasse* – пов'язані із вмістом кави [5]; *Sektglas*, *Weinglas*, *Schnapsglas*, *Likörglas*, *Biertulpe* – пов'язані із вмістом різних алкогольних напоїв (шампанського, вина, шнапсу, лікеру, пива) [5]; *Teetasse*, *Teekanne*, *Teekessel* – пов'язані із вмістом чаю [5].

Українська мова, як російська та інші слов'янські мови, на відміну від романських та германських, тяжіє до використання словотвірних дериватів: *чайниця*, *сухарниця*, *фруктовниця*, *тортниця*, *хлібниця*, *салатник*, *супник*, *супниця*, *кавник*, *чайник*, *креманка*, *сільниця*, *перечниця*, *оцетниця*, *оселедниця*, *гусятниця*, *кашник*, *соусниця*, *хрінничка*, *гірчичниця*, *сирниця*, *сметанник* [5]. Усі наведені найменування є афіксальними утвореннями, ознакою номінації яких є назва речовини, для якої вони призначені.

В метонімічній моделі «дія – посуд, що виконує таку дію» актуалізується призначення предмету, тобто для якої дії його використовують. Використання функції як першорядного засобу для організації назв артефактів дає набагато кращі результати ніж будь-яка інша модель. Призначення (поруч із місткістю) є найчастішою мотиваційною ознакою при номінації предметів посуду.

В англійській мові такий тип зв'язку найчастіше актуалізується в афіксальних дериватах з агентивним суфіксом *-er*, який може бути приєднаний до будь-якого дієслова так, що *V+-er* набуває значення «one who V-s» або «something that V-s», позначаючи як особу, що виконує дію, так і предмет. При утворенні наведених найменувань відбувається метонімічне зрушення «процес – посуд».

Із назвами процесів приготування їжі в англійській мові пов'язані найменування *baker* [7, т. 1, 137], *boiler* [7, т. 1, 329], *roaster* [5], *cooker* [5], *shaker* [5]. Похідні лексеми при цьому набувають значення «предмет, що пече, варить, смажить, готує, змішує». З процесом переробки молока (утворення вершків) пов'язані назви *lifter* (реалізується ознака «підйом») [7, т. 3, 594]. Процес заварювання чаю актуалізований в номінації *track* «чайник» (від діал. *track* «заварювати») [7, т. 6, 214].

Процес приготування їжі вербалізується в численних українських словотвірних дериватах. Переробка сала як мотиваційна ознака наявна в номінаціях *товчачка* [5]; *салотівка* [5] (із значенням «посудина, в якій товчуть сало»). Процес збивання масла актуалізується в найменуваннях посуду, призначеного для цієї дії *бойка* [5]; *биянка* [5]. Варіння та смаження їжі актуалізовані в назвах *жарничка* «сковорода» (пор. з англ. *roaster*) [5]; *варійка* – *варінча* – *варильня* [5]. Інші дії, що пов'язані із приготуванням їжі реалізовані в назвах *самокип* «самовар» [5]; *заварник* «посудина для заварювання» [5]; *соковарка* «каструля для отримання соку» [5]; *квасник* «діжа для заквашування капусти» [5].

В німецькій мові із процесом приготування їжі та споживання також пов'язані чимало номінацій, які беруть за основу спосіб приготування, спосіб вживання чи спосіб дій при приготуванні: *Bratpfanne* – найменування сковороди, що пов'язується із процесом смаження [5]; *Schmortopf, Schmorpfanne* – предмети посуду, які вербалізують смаження, тушкування [5]; *Kochtopf* – пов'язано із приготуванням загалом [5]; *Trinkglas* – склянка для пиття, номінація якої власне вербалізує сам процес пиття [5]; *Schnellkochtopf* – номінація, яка пов'язана із способом дії при приготуванні їжі, актуалізує швидкість якості номінативної ознаки [5].

Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що метонімічні моделі є продуктивним способом номінації предметів матеріальної культури в різних мовах. Перспективою подальшого дослідження є вивчення інших мотиваційних моделей, які характерні для найменувань предметів матеріальної культури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апресян Ю. Д. Избранные труды : В 2 т. / Ю.Д.Апресян. – М.: Школа «Языки русской культуры»: «Вост. лит.» РАН, 1995. – Т.1: Лексическая семантика: Синонимические средства языка. – 472 с.
2. Архангельська А.М. «Чоловік» у словянських мовах / А.М.Архангельська. – Рівне: РІС КСУ, 2007. – 448 с.
3. Бацевич Ф.С. Функционально-ономасиологическое изучение лексики: теретические и практические аспекты (на материале русского глагола) / Ф.С.Бацевич. – Львов : Ред. изд. отдел Львовского ун-та, 1993. – 136 с.
4. Языкознание. Большой энциклопедический словарь / [Гл. ред. В. Н. Ярцева]. – М.: Большая Российская энциклопедия, – 2-е изд., 1998. – 685.
5. АБВУД Lingvo 12 [Електронний ресурс]: електронний словарь. – 4,7 Gb. – АБВУД Software, 2006. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM); 12 см. – Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb Ram; Windows 98, 2000, XP. – Назва з контейнера.
6. Panther K.-U. Metonymy / K.-U. Panther, L. Thornburg // Geeraerts D. The Oxford handbook of cognitive linguistics. – Oxford : OUP, 2007. – P. 236-264.
7. Wright J. The English Dialect Dictionary : 6 vol. / J. Wright. – London : Published by Henry Frawde, 1898 – 1905. – Vol. 1. – 1898. – 864 p. ; – Vol. 3. – 1902. – 698 p. ; – Vol. 6. – 596 p. + Supplement. – 179 p.

Науковий керівник: канд. пс. н., доц. кафедри романо-германської філології РДГУ Михайлова Є.В.

Гребенюк Ю.К.
Рівненський державний гуманітарний університет
Рівне

ДО ПРОБЛЕМИ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ МОВНОЇ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ КАРТИН СВІТУ

Вже більше ніж десятиліття у лінгвістичних наукових колах викликає зацікавлення та жвавий інтерес питання про зв'язок мови з мисленням, культурою, національною визначеністю та культурною самоідентифікацією. Саме це акумулювало виникнення таких понять в галузі лінгвістики, як: концепт, картина світу, мовна картина світу, концептуальна картина світу і т.д. Лише мова здатна правильно і логічно віднайти та відновити цей зв'язок на сучасному етапі наукового розвитку, а також відслідкувати його експлікацію у ході всієї історії народу, суспільства та нації загалом.

Усі елементи народності знаходять відбиток у мові певного народу, яка є відмінною від інших саме через специфіку відображення в ній світу і формування мовної свідомості людини. Мова творить світ людини та «розбудовує» нашу свідомість. Філософ Мартін Гайдеггер стверджував: «оскільки ми, люди, щоб бути тим, ким ми є, вбудовані в мову і ніколи не

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СИСТЕМИ МОВИ І МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	4
<u>Андрейко М.А.</u> КЕПКУВАННЯ ЯК ОСНОВНИЙ ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ ВЕРБАЛЬНОЇ АГРЕСІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	4
<u>Андрощук І.П.</u> СТИЛИСТИЧЕСКОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРЕЦЕДЕНТНЫХ ВЫСКАЗЫВАНИЙ В ЗАГОЛОВКАХ ГАЗЕТНЫХ ТЕКСТОВ.....	7
<u>Васькіна Ю.В.</u> МЕТОДИ ДЕРИВАЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ АНТРОПОНІМЦІ.....	10
<u>Гембік Н.М.</u> ПРОБЛЕМА АКТУАЛІЗАЦІЇ МОВНИХ ЗАСОБІВ ФРАНЦУЗЬКИХ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ	13
<u>Глабець М.Ю.</u> ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ІНТЕНЦІЇ У КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНІЙ ЛІНГВІСТИЧНІЙ ПАРАДИГМІ.....	15
<u>Городна Ю.І.</u> МЕТОНІМІЧНІ МОДЕЛІ НОМІНАЦІЇ ПРЕДМЕТІВ МАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ).....	19
<u>Гребенюк Ю.К.</u> ДО ПРОБЛЕМИ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ МОВНОЇ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ КАРТИН СВІТУ	23
<u>Давидович Х.В.</u> ПОНЯТТЯ ЕМОЦІЙНОГО КОНЦЕПТУ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	26
<u>Давидюк О.В.</u> РЕАЛІЇ ЯК ЗАСІБ ПЕРЕДАЧІ НАЦІОНАЛЬНОГО КОЛОРИТУ	30
<u>Доброчинська Л.С.</u> ПРАГМАТИЧНІ ФУНКЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ В АМЕРИКАНСЬКИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ	34
<u>Кінашук А.В.</u> ТРАГЕДІЯ «РОМЕО ТА ДЖУЛЬЄТТА» В.ШЕКСПІРА: СПРОБА ГЕНДЕРНОГО АНАЛІЗУ	38
<u>Корзієнко Н.В.</u> ЕТИМОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТОПОНІМІВ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАРІАНТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	44
<u>Лавренюк О.А.</u> СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ТИПОВИХ АНГЛІЙСЬКИХ НАЗВ МУЗИЧНИХ ГУРТІВ ТА ВИКОНАВЦІВ.....	47
<u>Левик Ю.І.</u> ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ ЗМІСТ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З АНІМАЛІСТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ.....	51
<u>Лялька О.</u> ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ КОНЦЕПТУ «СТРАХ» У РОМАНІ ТОМАСА ГАРРІСА «HANNIBAL RISING»	54
<u>Мулько Т.М.</u> ФРАЗЕОЛОГІЗМИ ЯК КОМПОНЕНТ ОБРАЗНОЇ СИСТЕМИ РОМАНУ АГАТИ КРІСТІ «THE MURDER OF ROGER ASKROYD»	58
<u>Осіпчук Т.А.</u> ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ ДІЄСЛІВ РУХУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ..61	61
<u>Скрипка В.К.</u> ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА ИМЕН СОБСТВЕННЫХ В АНГЛИЙСКОМ ХУДОЖЕСТВЕННОМ ТЕКСТЕ	64
<u>Собіпан Є.О.</u> АВТОРСЬКІ НОВОТВОРИ ЯК ЗАСІБ ВТІЛЕННЯ МІФОЛОГІЧНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ДЖ. Р. Р. ТОЛКІНА	67

<u>Соботюк І.О.</u> ЛІНГВІСТИЧНІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ 'HOME' У РОМАНІ МАРИНИ ЛЕВИЦЬКОЇ «A SHORT HISTORY OF TRACTORS IN UKRAINIAN».....	71
<u>Соцький О.І.</u> ОНОМАСТИКА ТВОРУ «ПІСНЯ ЛЬОДУ Й ПОЛУМ'Я» ДЖОРДЖА МАРТІНА.....	75
<u>Таборовець Я.С.</u> ЛЕКСИЧНІ ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ДЕТЕКТИВНОЇ ПРОЗИ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ДЕНА БРАУНА «ANGELS AND DEMONS»).....	78
<u>Тарарук Д.П.</u> ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯК ОСВОЄННЯ МОВНОГО ПРОСТОРУ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ (на матеріалі роману Д.Д.Селінджера «The Catcher in the Rye» і російськомовного перекладу С. Махова та М. Нємцова).....	81
<u>Угринюк Р.В., Петрина Х.В.</u> ЛЕКСИЧНА СПОЛУЧУВАНІСТЬ ІМЕННИКІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ПОДЯКИ.....	87
<u>Філько Н.І.</u> КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ІНАВГУРАЦІЙНИХ ПРОМОВ ПРЕЗИДЕНТІВ США.....	93
<u>Харечко А.В.</u> КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ НЕГАТИВНИХ ЕМОЦІЙ ЛЮДИНИ ЗАСОБАМИ ПАРЕМІЙ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ.....	98
<u>Шило О.О.</u> ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ЗАСОБИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ «CONSCIENCE»..	103
<u>Шкабарова В.В.</u> АНГЛОМОВНИЙ МЕДИЧНИЙ ДИСКУРС ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ.....	108
СЕКЦІЯ 2. ІНШОМОВНА МІЖКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНЦІЯ В АСПЕКТІ СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.	111
<u>Авдошина Г.А.</u> ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АНГЛОМОВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ЕМОЦІЙНО-ПОЧУТТЄВОЇ СФЕРИ ЛЮДИНИ.....	111
<u>Бакутіна П.В.</u> ПСЕВДОІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМИ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ АНГЛОМОВНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	114
<u>Басовець І.М.</u> ВІДОБРАЖЕННЯ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ В ГЛОБАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ.....	117
<u>Горшкова О.П.</u> АНГЛОМОВНА МЕТАФОРІКА ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ.....	120
<u>Карпенко Г.О.</u> РОЗУМІННЯ СЕМАНТИЧНОЇ СТРУКТУРИ ТА МЕТАФОРИ У КОНОТАТИВНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	122
<u>Кликова Е.Д.</u> МЕТАФОРІКА АНГЛОМОВНИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ.....	127
<u>Ковальова К.О.</u> ФЕНОМЕН «LIE» ЯК ЗАСІБ ВИКРИВЛЕННЯ РЕАЛЬНОСТІ.....	130
<u>Лазутчик М.П.</u> МОВНЕ ВИРАЖЕННЯ КОНЦЕПТУ «СТРАХ» НА МАТЕРІАЛІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ФРАНЦУЗЬКОЇ, АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ (ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ).....	133
<u>Михайлюкова Т.В.</u> МОВНА КАРТИНА СВІТУ ЯК ОСНОВНЕ ПОНЯТТЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ.....	136
<u>Немеришина М.В.</u> КОНЦЕПТ «ДРУЖБА» В ФРАНЦУЗЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ (НА МАТЕРІАЛІ ПАРЕМІЙ).....	140

<u>Павлюк Б.А.</u> ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ІНВЕКТИВ У РОЗМОВНОМУ ДИСКУРСІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	144
<u>Пляшко О.В.</u> ЕВФЕМІЗМИ ЯК ЗАСІБ МАНІПУЛЮВАННЯ В МОВІ РЕКЛАМИ	147
<u>Рарок Ю.Р.</u> МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ У ФРАНКОМОВНИХ КРАЇНАХ: КАНАДІ, БЕЛЬГІЇ, ШВЕЙЦАРІЇ (НА ОСНОВІ ФОНЕТИЧНОЇ, ЛЕКСИЧНО ТА ГРАМАТИЧНОЇ СИСТЕМ МОВИ).....	151
<u>Сабанюк О.П.</u> КОНЦЕПТ ЯК КЛЮЧОВЕ ПОНЯТТЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «КОНЦЕПТ»	155
<u>Садієва Г.А.</u> ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ ДІЛОВОГО СТИЛЮ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УКРАЇНСЬКОЮ.....	160
<u>Слобожан Д.О.</u> СЕМАНИКА І СТРУКТУРА АНГЛОМОВНИХ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ ТЕРМІНІВ	163
<u>Степанюк Ю.О.</u> ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ЕЛІПТИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ В УКРАЇНОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ ДЖ. РОУЛІНГ «ГАРРІ ПОТТЕР І НАПІВКРОВНИЙ ПРИНЦ»	166
<u>Хлисту́н А.А.</u> АБРЕВІАТУРИ І СКОРОЧЕННЯ В АНГЛОМОВНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	172
СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА.....	175
<u>Бокач М.В.</u> КАТЕГОРІЇ ПРОСТОРУ ТА ЧАСУ В ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОМУ ДИСКУРСІ .	175
<u>Головачик Т.О.</u> ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИКИ ГОТИЧНОГО У ЛІТЕРАТУРІ	177
<u>Івашкевич Е.Е.</u> THE AMPLIFICATION OF COLLOQUIAL AND EVERYDAY VOCABULARY IN THE TRANSLATION OF THE NOVEL «THE CATHER IN THE RYE» BY JEROME DAVID SALINGER	181
<u>Кир'янчук Т.Б.</u> ПОЕТИКА ХУДОЖНЬОГО ХРОНОТОПУ В РОМАНІ ДЖЕЙМСА ДЖОЙСА «УЛІС».....	185
<u>Козачук В.М.</u> ЕПІГРАФ ЯК СИЛЬНА ПОЗИЦІЯ (НА ПРИКЛАДІ ОПОВІДАНЬ Е.А.ПО)..	188
<u>Матчук А.Л., Вокальчук О.Є.</u> ФІЛОСОФІЯ Й ЕСТЕТИКА ПОСТМОДЕРНУ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ КУРТА ВОННЕГУТА Й БЕРНАРА ВЕРБЕРА)	194
<u>Наумчук А.І.</u> ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРНО-ОБРАЗНОЇ ПОБУДОВИ ІСТОРИЧНИХ РОМАНІВ МАРІО ВАРГАСА ЛЬОСИ.....	198
<u>Пономаренко І.</u> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРСОНАЖНОГО СВІТУ РОМАНІВ Е.М. РЕМАРКА...	196
<u>Теребінська Т.В.</u> ХУДОЖНІЙ СВІТ РОМАНУ АЙРІС МЕРДОК «ПІД СІТКОЮ»	204
<u>Трубенюк Я.А., Шахновська І.І.</u> ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ЗАСОБІВ ЕКСПРЕСІВНОСТІ В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	209
<u>Шибко А.А., Галич О.А.</u> СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ОБРАЗ АНГЛІЇ У ТВОРАХ ЧАРЛЬЗА СНОУ («НАСТАВНИКИ», «КОРИДОРИ ВЛАДИ»).....	212
СЕКЦІЯ 4. НОВІТНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	214

<u>Войчук І.С.</u> РОЗВИТОК ІНШОМОВНИХ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ УЧНІВ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ	214
<u>Зелінська А.В.</u> ЧИТАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	216
<u>Козій В.В.</u> ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНІХ УРОКІВ У НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	220
<u>Коханевич М.І.</u> МЕТОД ПОВНОЇ ФІЗИЧНОЇ РЕАКЦІЇ ЯК НОВИЙ ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ЛЕКСИКИ	223
<u>Маньковська О.Я.</u> ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ АУДИТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	225
<u>Осипчук І.Л.</u> ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЗА МЕТОДОМ ПРОЕКТІВ НА СТАРШОМУ СТУПЕНІ НАВЧАННЯ.....	229
<u>Старіцина А.О.</u> КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ ТА ДЖЕРЕЛА АВТЕНТИЧНИХ І НАВЧАЛЬНИХ ПІСЕНЬ	235
<u>Степанець Н.В.</u> РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ПІДЛІТКІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	237
<u>Чертенко В.А.</u> ВИКОРИСТАННЯ ВІРШОВАНИХ ТВОРІВ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	240
<u>Шевчук О.В.</u> ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ТВОРЧОГО ПИСЬМА ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА СЕРЕДНЬОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ.....	243

Наукове видання

ФІЛОЛОГІЧНІ ВИТОКИ

Матеріали IV Всеукраїнської
заочної студентської науково-практичної конференції
«Актуальні проблеми
сучасної іноземної філології»

Відповідальний за підготовку збірника до видання **Воробйова І.А.**

Комп'ютерна верстка **Воробйова І.А.**